

Afdeling	: CS - Concernstaf	B&W-voorstel:	DJ-2378287
Naam opsteller voorstel	: Anne Schmidt a.schmidt@weert.nl, 0495575606	Zaaknummer:	2224039
Portefeuillehouder	: mr. R.J.H. (Raymond) Vlecken CBM	Publicatie:	Openbaar

Onderwerp

Algemeen mandaatbesluit 2024.

Voorstel

1. Het Algemeen mandaatbesluit gemeente Weert 2024 en de bijbehorende bijlagen I tot en met V vast te stellen.
2. Te bepalen dat het Algemeen mandaatbesluit gemeente Weert 2024 in werking treedt op de dag na de bekendmaking van het besluit.
3. Het Besluit van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Weert houdende regels omtrent mandaat van 13 april 2021 in te trekken.

Inleiding

Een bestuursorgaan kan zijn bevoegdheid tot het nemen van besluiten bij wijze van mandaat aan een ander overdragen. De bevoegdheid wordt in dat geval namens en onder verantwoordelijkheid van het oorspronkelijke bestuursorgaan uitgeoefend.

De huidige mandatenregeling dateert van 2021 en is toe aan actualisering. De actualisering is ook aangegrepen om de methodiek van het algemeen mandaatbesluit aan te passen en de regeling gebruiks- en onderhoudsvriendelijker te maken.

Doel

De rechtsgeldige overdracht aan de ambtelijke organisatie van bevoegdheden die bij wet of als gevolg van delegatie aan het college of de burgemeester zijn toegekend.

Resultaten

De aangewezen functionaris kan de gemandateerde bevoegdheden namens en onder verantwoordelijkheid van het desbetreffende bestuursorgaan uitoefenen.

Activiteiten

Niet van toepassing.

Weert, 16 februari 2024	S		B	W	W	W	W	W
	AV		RV	MvdH	TvG	SW	LS	MF
		akkoord						
		bespreken						

Soort besluit: Besluit college

In te vullen door het B&W secretariaat:

Akkoord

Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder

Anders, nl.:

Beslissing d.d.: 23 april 2024

Niet akkoord

Gewijzigde versie

Nummer: 2

De secretaris,

Argumenten

1.1. Het college en de burgemeester kunnen bevoegdheden overdragen.

Mandaat is volgens artikel 10:3 lid 1 Algemene wet bestuursrecht (Awb) mogelijk tenzij bij wettelijk voorschrift anders is bepaald of de aard van de bevoegdheid zich tegen de mandaatverlening verzet. Lid 2 van het genoemde artikel somt enkele bevoegdheden op die in ieder geval niet kunnen worden overgedragen.

Het college heeft op 13 april 2021 voor het laatst een algemeen mandaatbesluit ('Mandatenregeling en – register gemeente Weert 2021 (inclusief volmacht en machtiging') vastgesteld. Destijds is bepaald dat de regeling halfjaarlijks zou worden herzien. Echter is gebleken dat de bestaande mandatenregeling zich niet goed leent voor periodiek onderhoud met een hoge frequentie.

1.2. Actualisering van mandaatbesluit is nodig.

Met de concernjurist is door het college en de ambtelijke organisatie een groot aantal wensen en behoeften gedeeld met betrekking tot de bestaande mandatenregeling. Er is behoefte aan een meer op de praktijk toegesneden mandatering van bevoegdheden, onder andere met het oog op de wens om doorlooptijden te verkorten en (wettelijke) beslistermijnen zoveel als mogelijk te halen. Hiermee geven we invulling aan het maatschappelijk effect dat Weert een betrouwbare, toegankelijke, integere en professionele gemeente is.

Daarbij geldt dat de mandaten die eerder al aan de ambtelijke organisatie waren verleend, ongewijzigd zijn gebleven. Bestaande mandaten zijn alleen aangepast als hierop specifieke input is ontvangen. Zie hiervoor het bijgevoegde was-wordt-bestand (bijlage 3) waarin per onderdeel een toelichting is gegeven op de verwerking van het bestaande mandaat en – waar toepasselijk – de reden van de verwijdering of wijziging van de desbetreffende passage.

1.3. Actualisering is gebruikt om methodiek aan te passen.

De noodzakelijke actualisering van het algemene delegatiebesluit bood de mogelijkheid om de systematiek en de terminologie van het besluit aan te passen aan de gangbare methodiek en algemeen taalgebruik. Er is gekozen voor een omgekeerde mandatenregeling, inhoudend dat alles tot op medewerkersniveau is gemandateerd tenzij hierop een uitzondering is gemaakt in de bijlagen bij het algemeen mandaatbesluit. Deze methodiek wordt inmiddels door meer dan 100 gemeenten toegepast, waaronder de gemeente Dordrecht (initieënde gemeente) en buurgemeente Nederweert.

De systematiek van het algemeen mandaatbesluit is als volgt opgebouwd:

- er is een algemeen mandaatbesluit waarin het college mandaat verleend aan de diverse organisatielagen en aan enkele specifieke functionarissen;
- het algemeen mandaatbesluit heeft vervolgens bijlagen waarin de uitzonderingen op het algehele mandaat staan. Denk bijvoorbeeld aan bevoegdheden die specifiek aan de gemeentesecretaris, concerndirecteuren, afdelingshoofden of teamleiders zijn voorbehouden. Sommige bevoegdheden zijn in Bijlage V aan specifieke functionarissen verleend;
- achter sommige bevoegdheden is de afkorting van een afdeling opgenomen. In dat geval geldt het mandaat alleen voor die specifieke afdeling. Niet op die manier gekenmerkte mandaten gelden dus voor alle functionarissen met de betreffende functietitel;
- voor zover voorwaarden aan het gebruik van het mandaat zijn verbonden, staan deze in het algemeen besluit (o.a. artikel 5) of in de bijlagen bij de gemandateerde bevoegdheid;
- om medewerkers enig inzicht te geven in wat zij dan zoal mogen, is een infosheet opgesteld (bijlage 4). Het overzicht is niet uitputtend.

Deze aanpassing maakt het mandaatbesluit in de eerste plaats goed werkbaar voor medewerkers, omdat helder beschreven is welke bevoegdheden niet gemandateerd zijn. Hieruit volgt immers direct welke mandaten wél zijn verleend. Dit maakt het nieuwe besluit gebruiksvriendelijk.

In de tweede plaats maakt de wijziging van de methodiek het makkelijker om de mandaten bij te werken. Een bevoegdheid kan immers eenvoudig in de bijlagen worden opgenomen of verplaatst om de gerechtigde aan te passen. Aanpassing van het algemeen mandaatbesluit is in beginsel niet meer nodig. Dit maakt het nieuwe besluit makkelijk te onderhouden.

In de derde plaats kan besluitvorming in bepaalde gevallen sneller plaatsvinden, omdat het besluitvormingsproces via het college niet doorlopen hoeft te worden. Hiermee kan enige tijdswinst worden geboekt, onder meer omdat geen collegevoorstel hoeft te worden gemaakt en afstemming over een besluit in veel gevallen sneller en efficiënter kan plaatsvinden. Dit maakt dat met het nieuwe besluit doorlooptijden korter zijn en inwoners en andere relaties sneller kunnen worden geholpen. Dit draagt bij aan de klantvriendelijkheid van de gemeente.

De aanpassing van het algemeen mandaatbesluit maakt verwijzing naar een gemandateerde bevoegdheid bovendien eenvoudiger dan voorheen. Voor een mandaat op medewerkersniveau hoeft immers alleen te worden verwezen naar het 'Algemeen mandaatbesluit gemeente Weert 2024', zoals opgenomen in artikel 15 Algemeen mandaatbesluit. Een bevoegdheid die aan (specifieke) functionaris is verleend, wordt voorgesteld de volgende verwijzingsmethodiek te benaderen: Bijlage III, onderdeel A / I / 18 (bevoegdheid tot het nemen van besluiten in het kader van de Algemene wet gegevensbescherming (INF)).

1.4. Het algemeen mandaatbesluit bevat waarborgen voor de mandaatverlenende bestuursorganen.

De wens om met de aanpassing van het algemeen mandaatbesluit tegemoet te komen aan de behoeftes van onze inwoners en medewerkers kan op gespannen voet staan met de wettelijke taak van de bestuursorganen aan wie de gemandateerde bevoegdheden oorspronkelijk toekomen. Immers moeten de bestuursorganen hun taak als zodanig wel kunnen vervullen en daarover ook verantwoording kunnen afleggen. Het verlenen van mandaten moet hen in die taak niet belemmeren.

Het algemeen mandaatbesluit bevat daarom instructies voor het gebruik van het mandaat (artikel 9 Algemeen mandaatbesluit). Daarnaast – net als nu – in bepaalde gevallen een afstemmingsplicht richting de portefeuillehouder (artikel 10 Algemeen mandaatbesluit). Afstemming kan vanzelfsprekend ook op eigen initiatief van de medewerker of op verzoek van de portefeuillehouder plaatsvinden. Dit stelt de mandaatverlener in staat te bepalen dat een verleend mandaat in een specifiek geval niet mag worden gebruikt. Op deze manier wordt gewaarborgd dat in de genoemde gevallen geen besluiten worden genomen waar het bestuursorgaan niet achterstaat.

Degene die van een mandaat gebruik maakt, heeft – eveneens net als nu – de verplichting het bestuursorgaan tijdig in kennis te stellen van (voornemens tot het nemen van) besluiten die hier redelijkerwijs om vragen (artikel 12 Algemeen mandaatbesluit). Dit geldt bijvoorbeeld als de maatschappelijke, beleidsmatige, politiek-bestuurlijke, juridische of financiële omstandigheden daartoe aanleiding geven. Dit geldt tevens bij besluiten die ertoe kunnen leiden dat de gemeente aansprakelijk wordt gesteld. Op deze manier wordt gewaarborgd dat de portefeuillehouder niet bekend is met een besluit dat impact kan hebben.

Verder blijft gelden dat het gebruik van het mandaat niet verplicht is. Een medewerker kan er altijd voor kiezen de besluitvorming via het college te laten verlopen.

1.5. De bevoegdheid om een besluit te nemen, omvat ook de weigering van zo een besluit.

Mandatering van een bevoegdheid houdt volgens rechtspraak van de Raad van State, Afdeling Bestuursrechtspraak ook de bevoegdheid in tot weigering van een bepaald besluit. Oftewel, de mandataris is bevoegd zowel een positief, als een negatief besluit te nemen voor zover dit niet al is vermeld in het besluit en bijlagen.

2. en 3. Het moet duidelijk zijn welk mandaatbesluit geldt.

Het nieuwe mandaatbesluit treedt één dag na de bekendmaking in werking. Voorkomen moet worden dat verwarring ontstaat over de mandatering van bevoegdheden van het college of de burgemeester. Daarom moet het oude mandaatbesluit worden ingetrokken.

Kanttekeningen en risico's

1. Intrekking bestaande mandaten niet doorgevoerd.

In de vorige mandatenregeling is opgenomen: "Eventueel nog voorkomende separate mandaatbesluiten zullen bij de eerstvolgende onderhoudsronde alsnog worden opgenomen in dit besluit.". Het idee hierachter is dat met zoveel als mogelijk met één mandatenregeling wordt gewerkt en niet met afzonderlijke mandaatbesluiten. Separate mandaatbesluiten zouden worden opgenomen in de algemene mandatenregeling, waarna ze zouden kunnen worden ingetrokken.

Voor zover mogelijk zijn bekende mandaten alsnog in het algemeen mandaatbesluit opgenomen. Het is echter niet realistisch ernaar te streven alle mandaten in één besluit te kunnen vangen. Al is het maar omdat een groot aantal mandaten zijn verstrekt aan externen (bijvoorbeeld samenwerkingsverbanden, organen van gemeenschappelijke regelingen of andere bestuursorganen) die niet thuishoren in een algemeen mandaatbesluit van een organisatie. Om die reden bevat het algemeen mandaatbesluit geen algehele intrekking van alle voorgaande mandaatbesluiten.

Tevens wordt voorgesteld een register op te maken en bij te houden waarin – vanaf een bepaalde startdatum – alle vigerende mandaatbesluiten zijn opgenomen. Publicatie van dat dynamisch document op OCTO waarborgt dat de gehele organisatie bekend is met de verleende mandaten.

2. Er kan ook worden gekozen voor een concrete ingangsdatum.

Het concept van het algemeen mandaatbesluit bepaalt dat het besluit conform de wettelijke regeling in werking treedt één dag na de bekendmaking. De inwerkingtreding kan echter ook op een willekeurige andere datum worden bepaald. Echter is de uitdrukkelijke wens van de ambtelijke organisatie dat de nieuwe mandatenregeling zo snel mogelijk effectief wordt.

Financiële, personele en juridische gevolgen

Juridisch gevolg: het bestuursorgaan kan de gemandateerde bevoegdheden nog altijd zelf uitoefenen. Tevens bepaalt de wet dat het bestuursorgaan het mandaatbesluit te allen tijde kan intrekken.

Overleg gevoerd met

Intern:

Gemeentesecretaris

Afdelingshoofden

Juristen

Raadsgriffier

Team Communicatie

Extern:

Niet van toepassing.

Participatie

Niet van toepassing.

Communicatie

Het algemeen mandaatbesluit wordt na besluitvorming in het college op de gebruikelijke wijze bekendgemaakt.

De ambtelijke organisatie wordt als volgt over het nieuwe mandaatbesluit geïnformeerd:

- er wordt een algemeen stappenplan opgesteld dat – samen met het infosheet voor medewerkers – op OCTO wordt gedeeld. Het stappenplan wordt voorzien van algemene voorbeelden;
- het stappenplan wordt toegelicht tijdens het 12-uurtje, in het CMT en in het periodieke juristenoverleg;
- de gemeentesecretaris, de concerndirecteuren / afdelingshoofden en de teamleiders ontvangen separate e-mails met het stappenplan en de bijlage bij het algemeen mandaatbesluit die op hun functie van toepassing is;
- er worden inloopsessies georganiseerd waarin de systematiek van het algemeen mandaatbesluit en het stappenplan worden toegelicht;
- in alle communicatie wordt erop gewezen dat medewerkers zich bij vragen kunnen wenden tot hun leidinggevende, de afdelingsjurist en Anne Schmidt.

Planning

Het algemeen mandaatbesluit treedt in werking de dag na de bekendmaking.

Evaluatie

Het algemeen mandaatbesluit wordt jaarlijks geëvalueerd en – indien gewenst – aangepast. Indien de toepassing van het algemeen mandaatbesluit daartoe aanleiding geeft, kan het besluit ook tussentijds worden heroverwogen.

Bijlagen

1. Algemeen mandaatbesluit gemeente Weert 2024 (openbaar)
2. Bijlagen I tot en met V bij Algemeen mandaatbesluit gemeente Weert 2024 (openbaar)
3. Was-woordt-overzicht oud mandaatbesluit (openbaar)
4. Infosheet medewerkers (openbaar)

